

9 ZEEZOOGDIEREN

Z1 Populatiodynamica Gewone en Grijze zeehonden Wz

Titel/naam meet/monitorprogramma

Monitoring verspreiding, aantallen en populatiodynamica van Gewone en Grijze zeehonden.

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Wageningen Marine Research / Common Wadden Sea Secretariat.

Datum voltooiing, volgende herziening

Lopend onderzoek; jaarlijkse telling van Gewone zeehonden in juni/juli (reproductie) en augustus (verharing), Grijze zeehonden in december (reproductie) en maart/april (verharing). Verschillende momenten i.v.m. met verschillende momenten van jongen baren en verharing. WOT-programma vanaf 2006 (WOT-IN).

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Databank met aantallen Gewone en Grijze zeehonden per telling per deelgebied.

Doel waarvoor data worden verzameld

Monitoring van het verloop van de aantallen zeehonden; populatiegrootte, verspreiding en jongenproductie.

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamelen data)

Wageningen Marine Research.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Sophie Brasseur, onderzoeker.

Geografisch gebied

Nederlandse Waddenzee.

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

Data geven inzicht in de aanwezigheid van zeehonden op wadplaten. Resultaat is een index voor de populatiegrootte, zeehonden in het water worden niet geteld. De gewone zeehonden in de Internationale Waddenzee worden als één populatie beschouwd, de in Nederland getelde aantallen zijn daar onderdeel van. Voor de grijze zeehonden wordt ook de oostkust van Engeland tot de populatie gerekend.

Overige beperkingen in gebruik

Getelde aantallen zeehonden per deelgebied zijn openbaar. Verdere detailinformatie op aanvraag bij Wageningen Marine Research, Sophie Brasseur, 0317-487072.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Verspreiding, reproductiesucces, aantallen, trends.

Temporele dekking

Vliegtuigtellingen in Nederlandse Waddenzee vanaf 1960. Betere tellingen op juiste momenten vanaf 1974 en vanaf 1988 tellingen afgestemd op andere tellingen in Trilateraal verband (Internationale Waddenzee). Jaarlijks 10 tellingen (5 voor Gewone en 5 voor Grijze).

Volledigheid

Gebiedsdekkende survey.

Nauwkeurigheid

Gebiedsdekkende telling vanuit vliegtuig. Sinds 1995 staat alles op foto vastgelegd en sinds 2004 digitaal en gelinkt aan gps-track. Meerdere tellingen per jaar om een goede schatting te maken, jongen en ouders apart.

Algemene beschrijving van herkomst

Survey programma in kader van door LNV gefinancierd WOT onderzoek. Onderdeel van WOT-IN. Uitvoering maakt ook deel uit van Trilateraal Zeehondenbeheerplan.

Inwinningsmethode

Jaarlijkse tellingen vanuit vliegtuig, professioneel.

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Herleiden van gegevens naar verspreidingskaart op deelgebieden.

Meetvariabelen

Datum, telgebied, aantal, soort.

Meetmethodiek

Telling vanuit vliegtuig, gebiedsdekkend, op 500 ft, vanaf 1995 vastgelegd op foto's en sinds 2004 digitaal en gelinkt aan gps-track. Ongeveer 10 tellingen per jaar om tot juiste aantallen jongen en ouders te komen.

Soort dataset (opslagmedium)

Access + ArcGIS.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
N0	Y++	N	Y	N

Kosten op jaarbasis

Jaarlijks € 104.000.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert)

Gewone zeehond, Grijze zeehond.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

1110, 1130, 1140.

Referenties

Brasseur SMJM (2017). Seals in motion – How movements drive population development of harbour seals and grey seals in the North Sea. PhD Thesis, Wageningen University, Wageningen, The Netherlands.

Cremer, J.S.M., S.M.J.M. Brasseur., A. Meijboom, J. Schop & J.P. Verdaat (2017). *Monitoring van gewone en grijze zeehonden in de Nederlandse Waddenzee, 2002-2017*. Wageningen, Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, WUR. WOt-technical report 104 (WMR-rapport: C095/17). 40 p.

Brasseur, S.M.J.M., Cremer, J.S.M., Dijkman, E.M. & Verdaat, J.P. 2013. *Monitoring van gewone en grijze zeehonden in de Nederlandse Waddenzee; 2002 – 2012*. Wageningen, Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, WOt-werkdocument 352, 22p.

Reijnders, P.J.H., Abt, K.F., Brasseur, S.M.J.M., Camphuysen, C.J., Reiniking, B., Scheidat, M., Siebert, U., Stede, M., Tougaard, J. & Tougaard, S. 2005. Marine mammals. In: K. Essink, C. Dettmann, H. Farke, K. Laursen, G. Lüerssen, H. Marencic & W. Wiersinga (eds.). *Wadden Sea Quality Status report 2004*. Wadden Sea Ecosystem No. 19. Trilateral Monitoring and Assessment Group, Common Wadden Sea Secretariat, Wilhelmshaven: 305-318.

Brasseur, S.M.J.M., Tulp, I., Reijnders, P.J.H., Smit, C.J., Dijkman, E.M., Cremer, J.S.M., Kotterman, M.J.J. & Meesters, H.W.G. 2004. *Voedseleecologie van de gewone en grijze zeehond in de Nederlandse kustwateren*. Alterra rapport 905, Wageningen: 116 p.

Reijnders, P., Brasseur, P., Abt, K., Siebert, U., Tougaard, S. & Vareschi, E. 2003. *Sense and sensibility in evaluating aerial counts of harbour seals in the Wadden Sea*. Wadden Sea Newsletter 2003: 9-12.

Reijnders, P.J.H., van Dijk, J. & Kuiper, D. 1995. *Recolonization of the Dutch Wadden Sea by the Grey Seal Halichoerus grypus*. Biol. Cons. 71: 231-235.